

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань правової політики

8-16 грудня 2020 року

(в режимі відеоконференції)

Веде засідання голова Комітету КОСТІН А.Є.

ЧАСТИНА 3 (10 грудня)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я увімкнув відеозапис. Зараз у нас є 13 членів комітету. Я ще раз під стенограму: народні депутати Ватрас, Вельможний, Демченко, Калаур, Костін, Макаров, Маслов, Новіков, Соболев, Совгиря, Стефанчук, Торохтій, Фріс присутні на засіданні комітету в режимі відеоконференції.

Хочу повідомити, що якщо ми не встигнемо сьогодні завершити роботу, я буду пропонувати оголосити перерву в засіданні комітету о 12:30. І пропозиція буде така: продовжити роботу завтра десь о 14 годині, тому що у нас з вами завтра продовжиться зустріч з Парламентською асамблеєю Ради Європи, яка запланована з 10-ї до 12:30 з питання виконання рішень Європейського суду з прав людини. І потім десь з 12:30 має відбутися засідання Венеційської комісії, тому може так скластися, що я маю бути на ньому присутній. Я не знаю, чи це буде, чи ні, але така вірогідність є.

_____. Давайте на понеділок вже тоді.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви знаєте, ми можемо на понеділок, але тут треба розуміти, що в понеділок багато народних депутатів вони ж подорожують до Києва, до... Можемо на понеділок, це також можливо.

_____. Так ми ж онлайн все рівно. Просто я б з 9 ранку і в понеділок би розпочав.

_____. Колеги, ми можемо і на вихідних в Zoom зустрітися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можемо, але ви знаєте, тиждень був складний...

_____. Можемо і на вихідних.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можемо на вихідних.

_____. Заради 3711 можемо і на вихідних.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще раз?

_____. У понеділок, на 9 ранку.

СОВГИРЯ О.В. Погоджувальна рада в понеділок.

(Шум у залі)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, шановні колеги, я можу бути у відрядженні в понеділок, тому...

_____. Тоді у вівторок, після сесії, після засідання.

_____. У суботу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, завтра не влаштовує о другій?

_____. Завтра не встигнемо, на другу я не зможу.

_____. Я теж не зможу завтра.

_____. А що о другій буде, я перепрошую?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми будемо сьогодні... Ми сьогодні об'явимо перерву о 12:30. Просто ми хочемо десь зрозуміти, коли продовжити роботу.

_____. Чи в понеділок, чи у вівторок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У вівторок – це дещо, я думаю, що пізно буде.
Понеділок... Можемо понеділок після обіду.

_____. Андрію Євгеновичу, в понеділок половина депутатів у дорозі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В дорозі, я розумію це.

_____. Давайте у вівторок.

_____. Краще у вихідні. Чим погано на вихідні?

СОВГИРЯ О.В. Колеги, я просто вибачаюсь, але є сім'ї у деяких. Я думаю, що... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я розумію, я погоджуюся...
(Загальна дискусія)

_____. Андрію Євгеновичу, стосовно вихідних, давайте все ж таки не забувати, що в нас є офіційна частина роботи, і щоб потім нам мене поставили так само це в провину, що ми працювали у вихідні дні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я погоджуюся, давайте вихідні не чіпати для засідання комітету.

_____. У вівторок, після засідання сесії.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто є пропозиція, я так розумію, у вівторок десь на четверту годину.

СТЕФАНЧУК М.О. Ви не забувайте, що у вівторок ми можемо зайти в бюджет. Якщо ми зайдемо в бюджет, то кінця дня не буде.

_____. Тоді перенесемо, Колю. Привіт! Перенесемо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це не проблема. Я думаю, що ми просто перенесемо.

_____. Давайте у вівторок на четверту запланувати, і нормально поки що. А там...

_____. Давайте сьогодні до 12:30 все приймемо і все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте.

_____. Слушне рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте, давайте почнемо поки. Добре. Це нам подумати до 12:30.

Шановні колеги, давайте ми продовжимо. Ми зупинилися на статті 95 на пункті 10. І обговорення завершили таким принциповим питанням про другий етап конкурсу членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів. І у нас було дві такі запропоновані моделі: одна – та, яка вже міститься в тексті, який вам запропонований, тобто, коли конкурсна комісія за результатами

співбесіди визначає кандидатів з розрахунку один кандидат на кожну вакантну посаду. І була інша пропозиція, щоб це було два кандидати на кожну вакантну посаду, а вже Вища рада правосуддя обирала з 32. Якщо ми говоримо про перший конкурс, обирала 16.

Ми вже це обговорювали вчора. Якщо є якісь нові принципові думки, можемо ще раз коротко обговорити. Якщо ні, то я буду тоді ставити це на голосування для того, щоб ми рухалися далі. Є принципові зауваження?

МАКАРОВ О.А. Я хочу ще раз наголосити на тому, що взагалі оцей законопроект, якщо мене чути... Чути мене?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чути, чути, Олегу Анатолійовичу.

МАКАРОВ О.А. Хочу звернути увагу, що взагалі цей законопроект з'явився саме тому, що було вирішено створити конкурсну комісію з незалежних представників, експертів для того, щоб зараз Вища рада правосуддя в той період, коли ще вона не пройшла повністю реформування, не здійснювала цей відбір без-будь якого конкурсу, без будь-яких, вибачте, критеріїв, без будь-якого порядку обрання кращих чи некращих. Тому в даному випадку ідея була саме в тому, що Вищій раді правосуддя видається фінальний, вже погоджений конкурсною комісією список, і Вища рада правосуддя затверджує, рекомендує цей список.

Я думаю, що вчора надав досить багато аргументації, в тому числі витяги з висновків Венеційської комісії. Тому я прошу не повертатися до цього питання щодо збільшення кількості претендентів, кандидатів, яких ми подаємо Вищій раді правосуддя, для того, щоб не влаштовувати новий конкурс, щодо якого ми ніяких критеріїв, ніякого порядку не затверджуємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Дякую, Олегу Анатолійовичу.

Я тоді ставлю на голосування. Є пропозиція... Я особисто підтримую пропозицію, щоб був один кандидат на одну вакантну посаду, тобто залишити так, як воно є в порівняльній таблиці, яка вам запропонована.

ДАНІШЕВСЬКА В.І. Андрію Євгеновичу!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Валентино Іванівно.

ДАНІШЕВСЬКА В.І. Я би хотіла пару слів сказати. Можна?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

ДАНІШЕВСЬКА В.І. Я б хотіла, щоб ми подумали про такий випадок. ВРП є колегіальним органом. Це ж не те, що там Президент один затверджує, взяв підписав і все. ВРП – колегіальний орган. От поставиться питання про цей список. Це що має безальтернативність? Мається на увазі, що всі члени ВРП мають підняти руки? Це приблизно так, як би Інститут законодавства Верховної Ради надав законопроект, і всі б депутати зобов'язані були натиснути зелену кнопку.

Уявімо собі ситуацію, коли ВРП, члени ВРП не всі піднімуть руку і не затвердять. І що тоді? Або якщо у ВРП немає зовсім чи ми не хочемо дати ВРП можливість взагалі висловлювати свою позицію, то тоді... Ще так приблизно, знаєте, якби дати суду розглядати якусь справу без альтернативи задовольнити чи відмовити у позові. Це так і в даному випадку. Щоб не створилось якогось глухого кута.

Мені здається, що ця комісія запроваджується для того, щоб не тільки ВРП, а й ще міжнародні експерти чи інші судді взяли участь у призначенні членів ВККС. Якщо ВРП не повинно мати своєї думки, то треба виключити тоді ВРП із цього ланцюга. А то ж дивна річ виходить, і головне – що може не впровадитися. Розумієте, от є така небезпека, що от не проголосує хтось і все, і не набрали голосів, і не впровадилось.

Здається, що в політичному плані ми повинні прагнути того, щоб між ВРП і цією комісією створився консенсус. Так приблизно, як Президент подає кандидатуру, Верховна Рада має затвердити. І ніхто один перед одним не має переваги, ніхто не може перетиснути. І не затверджується кандидатура доти, доки Президент і Верховна Рада не дійдуть консенсусу щодо якоїсь особи. Мабуть, що ми повинні прагнути, щоб так вийшло і в цьому випадку. У нас же ж немає... Якщо ми комусь не довіряємо, так чого вони у нас при владі, так? А ми ж повинні виходити з того, що... І ВРП, вибачаюся, при владі вони є конституційним органом.

Тому, можливо, все ж таки потрібна якась процедура, яка буде приводити до консенсусу. Якщо одну людину якусь ВРП, скажімо, не затвердило, от не затвердило, бо комісія не знала якихось відомостей, а ВРП ці відомості стали відомі, бо їм хтось написав із громадськості, наприклад, або ще звідкись прийшла інформація, і вони одну людину не затвердили. Ну, одну – ще ладно, 15 людей в комісії, вона правомочна. Так може трапитися щодо декількох людей. То тоді, мабуть, що комісія повинна запропонувати ще іншу людину. Можливо, не треба так, якщо не сприймається робити одразу альтернативу по всіх кандидатах. Але якщо якусь кандидатуру не затвердило ВРП, то тоді б комісія мала б подати ще одну кандидатуру для того, щоб все ж таки дійти консенсусу.

Ми повинні прагнути того, щоб вибір все ж таки був і щоб всі кандидатури були сприйняті, як комісією, так і ВРП, щоб ніхто нікому не нав'язував. Тільки створена в такий спосіб комісія буде фактично сприйматися в суспільстві і в суддівському середовищі. І, можливо, буде тоді... ми досягнемо тієї мети, якої прагнемо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Валентино Іванівно.

Ми це вчора все також обговорювали, і такі самі доводи також народні депутати висловлювали. Але зараз нам треба прийняти рішення і рухатися далі.

Тобто якщо ми принципово комітетом визнали, що ми йдемо по висновках Венеційської комісії, то Венеційська комісія також зазначала, що має бути максимальна автономія. Я зараз ніяким чином тут не сперечаюсь. Просто пояснюю, чому є модель один на одну кандидатуру. Я не виключаю, що будуть правки ті, про які ви говорите. А вони будуть неодмінно, як в одну, так і в іншу сторону. Тому нам зараз просто треба прийняти рішення. І я думаю, що якщо принципово Венеційська комісія виступає за інституційну автономію і ВККС, і конкурсної комісії, тому... Я просто скажу, що я особисто підтримую модель один к одному, тобто залишити так, як є.

Я би хотів поставити це на голосування, тому що ми вже це питання обговорили, але воно неодмінно буде ще обговорюватися при підготовці до... і при першому читанні, і при підготовці до другого.

До нас (для стенограми) доєдналися народний депутат Бабій і народний депутат Німченко.

Я ставлю на голосування частину десяту статті 95, тобто з моделлю один на один, один к одному. Фактично пункт 2, тому що пункт 1 ми вже погодили. Пункт 2 частини десятої статті 95. Прошу голосувати.

Народний депутат Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний. Пане Сергію.

Народний депутат Власенко. Поки що не доєднався.

Народний депутат Демченко.

Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Калаур. Іване Романовичу.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А, бачу.

Народний депутат Костін. За.

Народний депутат Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Маслов.

МАСЛОВ Д.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Соболев.

СОБОЛЕВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Совгиря.

СОВГИРЯ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Фріс.

ФРІС І.П. За.

ТОРОХТІЙ Б.Г. А Торохтій?

ГОЛОВУЮЧИЙ. О, до нас доєднався... Торохтій, я перепрошую.
Народний депутат Торохтій.

ТОРОХТІЙ Б.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 14 – за, проти – 0, утрималися – 0.

Частина одинадцята статті 95. Я її зачитую.

"Конкурсна комісія проводить конкурс на зайняття посади члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України за критеріями компетентності та доброчесності.

Методологія оцінювання компетентності та доброчесності кандидатів на зайняття посади члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, показники відповідності критеріям такого оцінювання та засоби їх встановлення затверджуються конкурсною комісією".

Шановні колеги, прошу, якщо є якісь зауваження. Немає?

МАКАРОВ О.А. Колеги, вибачте, це пункт перший 95-1, так?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, це 95 стаття частина одинадцята.

МАКАРОВ О.А. Вибачте, вибачте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це Олег Анатолійович, да, тому що я вас не бачив?
Якщо немає зауважень, тоді йдемо далі.

Дванадцята частина. "Секретаріат Вищої кваліфікаційної комісії суддів України забезпечує проведення спеціальної перевірки стосовно кандидатів, відібраних конкурсною комісією для проведення співбесіди."

Є зауваження? Я думаю, що це технічна норма... Немає зауважень.

Тоді переходимо до статті 95 з позначкою 1. Конкурсна комісія для проведення конкурсу на зайняття посади члена ВККСУ.

Частина перша. Також підемо по частинах, тому що велика стаття.

Вища рада правосуддя призначає членів конкурсної комісії для проведення конкурсу на зайняття посади члена ВККСУ з числа осіб, запропонованих суб'єктами формування конкурсної комісії протягом п'яти днів з дня одержання пропозицій суб'єктів формування.

Немає зауважень?

МАКАРОВ О.А. Є.

Я хочу наголосити, я вчора про це говорив і оголошував. Моя пропозиція була для того, щоб саме частина десята попередньої статті звучала правильно, для того, щоб ми розуміли, що створена конкурсна комісія, яка є допоміжним органом, і що це абсолютно не суперечить Конституції, і ніяким чином ми не втручаємося в компетенцію Вищої ради правосуддя.

Я пропоную почати цю статтю з таких слів: конкурсна комісія є допоміжним органом Вищої ради правосуддя, що утворюється строком на стільки-то років для сприяння їй у підготовці рішень з питань призначення на посади суддів Вищої кваліфікаційної комісії суддів України... і далі по тексту. Вища рада правосуддя призначає... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олегу Анатолійовичу, я перепрошую.

Просто я не зміг. Для того, щоб я це зазначив. Ще раз, кінець першого речення: конкурсна комісія є допоміжним органом ВРП, що утворюється строком на (далі – скільки років) для сприяння...

МАКАРОВ О.А. Їй у підготовці рішень з питань призначення на посади суддів Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. На посади членів, я думаю, да, Вищої кваліфікаційної... на посади членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

МАКАРОВ О.А. Да. І далі по тексту: Вища рада правосуддя призначає членів...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Тобто ви пропонуєте, щоб це була частина перша статті 95-1. А далі ми просто нумерацію змінимо.

Давайте ще раз, шановні колеги.

МАКАРОВ О.А. Ми вирішуємо ті питання, які підняла абсолютно справедливо Валентина Іванівна. І, разом з тим, ми вирішуємо питання, яке озвучене на всіх висновках, на всіх конференціях, на всіх підставних або безпідставних закидах щодо Вищої ради правосуддя і можливості її брати участь у відборі таким чином, як це в альтернативній пропозиції звучало. Ми таким чином, мені здається, знаходимо компроміс.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олегу Анатолійовичу.

Я ще раз зачитую. А ви просто перевірте, чи правильно я зачитував.

Конкурсна комісія... Тобто пропозиція народного депутата Макарова частину першу статті 95-1 таким чином викласти: Конкурсна комісія є допоміжним органом Вищої ради правосуддя, що утворюється строком на...

(скільки років – зараз поговоримо) для сприяння у підготовці рішень з питань призначення на посади членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Олегу Анатолійовичу.

МАКАРОВ О.А. Для сприяння "їй" пропустили слово. Вищій раді правосуддя.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ага, все: для сприяння їй у підготовці рішень з питань призначення на посади членів ВККСУ.

Ваша пропозиція, на скільки років, з урахуванням того, що Венеційська комісія наголошувала на тому, що, так скажемо, діяльність цієї конкурсної комісії має бути тимчасовою? Ваша пропозиція, Олегу Анатолійовичу?

МАКАРОВ О.А. Два підходи є. Перший підхід – 6 років для того, щоб зрозуміти, що і наступний відбір буде здійснюватися комісією. Інший підхід – це 2 роки. І за цей час ми маємо підготувати законопроект, який вказує, власне, а хто замінить цю конкурсну комісію в разі вибуття членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів, хто буде проводити відбір.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Дякую.

Тобто є дві пропозиції: 2 та 6 років. Я скажу відверто, мені більше здається, що 2 роки – це більш тимчасово, ніж 6. Ну, це так для... Хоча це питання, як говорять, вопрос вкуса.

Зрозуміло, від вас дві пропозиції: 2 та 6 років.

МАКАРОВ О.А. Я вибачаюся, ми могли б зробити один момент потім, повернувшись назад на круг, написати, що конкурсна комісія подає кандидатів з розрахунку один на одне місце і там, наприклад, 3 кандидати з числа суддів, 3 кандидати з числа не суддів для подання в разі, якщо в майбутньому члени Вищої кваліфікаційної комісії суддів з підстав,

передбачених законом, підуть у відставку або втратять з інших підстав повноваження. І таким чином можна буде подавати автоматично цих кандидатів без наступного відбору.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто це такий "запасний ліфт", тобто запасні...

МАКАРОВ О.А. Ризик тоді ми трошечки зменшуємо неповноважності Вищої кваліфікаційної комісії суддів у разі, якщо з якоїсь причини члени Вищої кваліфікаційної комісії суддів втратять свої повноваження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я почув.

Але моя пропозиція: давайте, це таке глибоке питання, давайте ми повернемося чуть пізніше. Я б не став сейчас обтяжувати закон такими питаннями. Я думаю, між першим та другим читанням, якщо ця ідея виникне, ми її окремо будемо обговорювати і тоді приймати рішення.

По-перше, чи є зауваження проти того, щоб конкурсна комісія була визначена як допоміжний орган ВРП, ну, і далі за текстом те, що говорив Олег Анатолійович? І якщо немає таких зауважень, якщо ви погоджуєтесь з цією нормою, то які є пропозиції по строках, шановні колеги, по строках діяльності конкурсної комісії?

Денис Маслов, будь ласка.

МАСЛОВ Д.В. Колеги, я, дійсно, хвилююся за те, щоб за один рік ми все встигли, судячи з нашого попереднього досвіду. Тому готовий підтримати термін 2 роки для цієї комісії, щоб вже точно ми створили Вищу кваліфікаційну комісію суддів. І в разі чого, в разі вибуття, необхідності заміни мали діючу комісію з відбору, яка б змогла оперативно знайти нових членів комісії.

І для протоколу, що стосується допоміжного органу. Давайте не обманювати себе: ті повноваження, які ми надаємо конкурсній комісії, це ніякий не допоміжний орган, як би ми його не називали в будь-якій статті.

Виходячи з тих повноважень, які ми йому надаємо, це взагалі окремий орган, який ми наділяємо повноваженнями обирати членів Вищої кваліфікаційної комісії.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Денисе.

Тобто ви висловилися щодо строку дії конкурсної комісії, який ви пропонуєте, ми десь це можемо потім у подальшому визначити, якщо члени комітету не підтримають пропозицію Олега Анатолійовича. Тобто 2 роки, зрозуміло.

Щодо пропозиції про те, що є допоміжним органом, я так розумію, що ви її не підтримуєте. Зрозуміло.

Народний депутат...

МАСЛОВ Д.В. Я не заперечую проти цього.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не заперечуєте. Все, зрозуміло.

МАСЛОВ Д.В. Я не заперечую. Я сказав свою думку, що воно нічого не дасть в плані потім можливого конституційного оскарження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

Для стенограми: до нас, до засідання комітету долучився народний депутат Пузанов.

Я надаю слово Миколі Олексійовичу Стефанчуку.

СТЕФАНЧУК М.О. Шановні колеги, якщо ми говоримо про те, що конкурсна комісія є умовно допоміжним органом ВРП, то мені здається, що строк діяльності такої комісії має співпадати зі строком діяльності ВРП. Щоб потім не виникали ситуації, що ВРП починає змінювати комісію під той формат, який зручний їм. Це дозволить зберегти незалежність формування і

конкурсних справ, і оголошення конкурсів, і розгляд цих питань, і мінімізувати вплив ВРП на цю конкурсну комісію. Тому що якщо ми зробимо строк життя цієї конкурсної комісії менше ніж строк діяльності ВРП, то в такому випадку може виникнути ситуація, коли вже другий, третій, четвертий набір, повторний набір він буде відбиратися з якоюсь долею упередженості. А так ми маємо собі чітко сформований один орган, чітко сформований другий орган, і все ж таки можна сподіватися на певну незалежність.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Миколо Олексійовичу, дякую.

Зараз, Валентино Іванівно, я надам слово.

Тут така ситуація, що ВРП вже... члени ВРП обираються на 4 роки, але вони обираються в дуже різні часи, в різні роки, тобто там немає якогось складу ВРП, який працює чітко 4 роки з початку до кінця, тобто вони постійно проходять вибори на нові вакантні посади.

СТЕФАНЧУК М.О. Ми ж розуміємо, що якщо ВРП хоча б один рік відпрацює одним складом може виникнути ситуація Як би там не було, це мінімізує ризики. Ну, мені так здається.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все. Я зрозумів, я зрозумів.

Валентино Іванівно, будь ласка.

ДАНІШЕВСЬКА В.І. Власне, пан Андрій висловив те, що я хотіла сказати, що ми не знайдемо, від чого рахувати той строк і чим закінчувати. Тому що ВРП, як такого строку дії ВРП не існує. І всі члени ВРП змінюються в різний час.

НІМЧЕНКО В.І. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, я Василю Івановичу вимкнув звук.

Сергій Олексійович Демченко, будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. Доброго дня! Теза перша. На мою думку, якщо більшість буде вважати за можливе передати представникам міжнародної спільноти відповідні повноваження, і це є за їх думкою конституційним, то ми маємо розуміти, для чого ця комісія утворюється.

Вона утворюється задля того, щоб в кінці-кінців отримати новий склад Вищої кваліфікаційної комісії суддів. Напевно, є більш ніж логічним, що існування цієї комісії не може бути довшим, ніж дата утворення відповідного складу Вищої кваліфікаційної комісії суддів. Тому, на мою думку, є необхідність прив'язуватися саме до цих факторів, тобто до настання відповідної події. Прив'язуватися до якихось дат, я не думаю, що це є правильним внаслідок того, що ми з вами вже знаємо, що позиція Міністерства фінансів і Прем'єр-міністра України така, що в слідуєчому році ми маємо скоротити кількість суддів і не збільшувати їх кількість, внаслідок чого не відновлювати добір в слідуєчому році. Це обґрунтовано відсутністю необхідних коштів на фінансування судової влади, можливо обґрунтовано ще чимось іншим. Можливо, така ситуація продовжиться не тільки в 2021 році, але й в 2022. Внаслідок чого ця комісія не буде мати можливості завершити свою діяльність. А на мою думку, її діяльність, якщо ми дійсно вкладаємо цей смисл, що вона виникла лише задля того, щоб відновити Вищу кваліфікаційну комісію суддів, то її діяльність закінчиться лише датою, коли розпочне діяльність новий склад Вищої кваліфікаційної комісії суддів.

Тому я вважаю, достатніми є ці два аргументи задля того, щоб прив'язувати термін діяльності цієї комісії до дати початку діяльності Вищої кваліфікаційної комісії суддів у новому складі.

Є, звісно, третій момент. Є реалісти, які вважають про те, що, на жаль, навіть на підставі цього законопроекту в нас не відбудеться формування Вищої кваліфікаційної комісії суддів. І тоді в нас термін комісії відповідної, міжнародних експертів продовжується на незрозумілий строк.

Але будемо все-таки оптимістами і вірити в те, що формула, запропонована відповідними експертами, вона буде працювати, і ми все-таки, не зважаючи на всі перепони, отримаємо відповідний склад, робочий склад Вищої кваліфікаційної комісії суддів.

Тому я пропоную прив'язати термін їх існування чи роботи саме з терміном... кінцевий термін їх роботи саме з терміном початку роботи нового складу Вищої кваліфікаційної комісії суддів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Олексійович.

Зараз надам слово народному депутату Маслову, потім – Німченку.

Просто ситуація така. Ми розуміємо, що... ну, я так розумію, що тимчасовість, на яку зазначала Венеційська комісія, вона і пов'язується з тим, щоби обрати перший склад ВККСУ. Але може так статися, що він буде обраний не в повному складі, тобто ВККСУ буде, наприклад, обрана в складі 11 членів ВККСУ, комісія конкурсна припинить в цей момент свою роботу, а хтось із членів ВККСУ, ну, це життя, да, з якихось там причин, об'єктивних чи суб'єктивних, не зможе далі виконувати свої обов'язки, і ми можемо опинитися одразу в такому вакуумі. Тому і лунали пропозиції цю тимчасовість все ж таки визначити не моментом з обрання складу ВККСУ, а все ж таки обмежити якимось там строком. Вчора також лунали пропозиції про 1 рік, ну, я таке чув, сьогодні було 2 роки, ми вже це обговорювали. Просто це для обговорення подальшого, моя думка.

Денис Маслов, потім – Василь Іванович Німченко.

МАСЛОВ Д.В. Так, дякую.

Колеги, у мене є у зв'язку з цим пропозиція для обговорення. Дивіться, якщо... я погоджуюсь з паном Сергієм Олексійовичем Демченком, якщо запропонують такий варіант, що ця комісія дійсно працює тимчасово, перша комісія, але початок функціонування повноважного новообраного складу Вищої кваліфікаційної комісії суддів є підставою для формування нового

складу конкурсної комісії з обрання членів Вищої кваліфікаційної комісії. І одночасно з цим запишемо, що цей склад, який ми зараз формуємо, припиняє свої повноваження в день початку роботи нового складу конкурсної комісії.

Якщо є запитання, я можу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Модель зрозуміла. Тобто пропозиція така...

МАСЛОВ Д.В. Ми таким чином і безперервність збережемо конкурсної комісії, в тому числі на випадок вибуття будь-якого члена Вищої кваліфікаційної комісії, і безперервність збережемо. І оскільки почне функціонувати новий склад Вищої кваліфікаційної комісії, це зробимо підставою для обрання нового складу, фактично і дотримаємося тієї тимчасовості, про яку говорив мій колега Демченко і, власне, Венеційська комісія. Ось так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Денисе.

В принципі, це можна виписати, тому така модель також, я думаю, що може існувати.

МАСЛОВ Д.В. Готовий виписати, якщо буде підтримано.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Іванович Німченко, будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. Я всіх щиро вітаю! Шановні колеги, всім здоров'я!

Я нахожусь по ту сторону барикад, так, для інформації. Попал, тоже чтобы понимали, да. Сейчас нахожусь под, так сказать, коронавирусом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Здоров'я, Василь Іванович! Одужуйте!

НІМЧЕНКО В.І. Но это не дает оснований для пессимизма, поверьте. Не дождутся! Будем как-то бороться.

Я хочу предупредить, ребята, берегите женщин, они тяжелее переносят: температура до сорока и не один день. Есть проблема, поэтому обратите внимание еще раз на женщин. Я имею в виду на жен, на дочерей, на матерей – им тяжелей. Но мы победим все равно и этот коронавирус, даже несмотря на локдаун.

Но я о другом, я все-таки о Высшей раде правосудия. У нас единственный, вы знаете, конституционный орган – Высшая рада правосудия. Я хотів би отут поставити жирну точку. Оце кругом цього повинно все крутитися. Пам'ятаєте, не я сказав, а Галилей, который сказал: "Я жизнь прожил, но не видал такого, чтобы огонь вертели вокруг жаркого". Понимаете? Так что же у нас первинне – Высшая рада правосудия или конкурсная комиссия? И что это за институт? Давайте мы посмотрим. Давайте то, что прозвучало здесь, и то, что тут прозвучало як допоміжний орган, я думаю, что вот эта квинтэссенция должна быть всего: ми не можемо назвати "допоміжний орган", а приданість Вищої ради правосуддя. Тому що 131-а Конституції передбачає, що наряду з Вищою радою правосуддя створюється відповідно до закону в системі правосуддя, повторюю, в системі правосуддя утворюються органи для забезпечення добору суддів, прокурорів і їх професійної підготовки. Ми як-то не ведемо мову за прокурорів.

То давайте ми зараз виберемо дефініцію і правову як правову категорію, що це таке – "конкурсна комісія". Що таке? Це вплив на формування судового корпусу чи ні? Да, якщо ми бачимо, що туди заводять іноземців, це однозначно є питання про втручання в суверенність правової системи, в суверенність системи правосуддя. Я вам читаю Конституцію, дев'ята, по-моєму, 131-а, почитайте частину дев'яту. От про що йде мова. Чи ми можемо взагалі обговорювати питання, що на сьогоднішній день хтось може втручатися в систему правосуддя суверенної держави і суверенної системи правосуддя? Це ж не просто так. Це елемент, невід'ємний елемент правової держави (стаття 1 Конституції). То про яку ми правову державу ведемо мову?

І суверен. Не лише ж народ суверен, а наша держава суверенна, її інститути влади суверенні. Ось про що йде мова. Ми не ведемо мову про абсолют, ми ведемо мову про те, що спеціально хтось ініціює, щоб створити такі органи для контролю формування судового корпусу.

І тому я хотів би, щоб ви якось, давайте ми разом порадимося, як бути, щоб питання цієї комісії, чи вона потрібна... вже так казали. Пам'ятаєте, як рік назад ми взяли і розвалили кваліфікомісію. Пам'ятаєте? Це було, по-моєму, в листопаді. Рубанули і залишили в бездіяльності систему правосуддя. Оце я ув'язую...

Я закінчую. Шановні колеги, я не так часто беру слово, і я скажу, що я більше з цього приводу, єдине, коли будемо голосувати стосовно цих, які там пропонуються, об'єднались кругом одного, що це дійсно придані сили Вищій раді правосуддя. І Вища рада правосуддя створює тимчасово для забезпечення, кадрового забезпечення ВККСУ, створює такий орган. І це буде вирішувати якраз корпоративна організація, а вона є корпоративна організація в системі судовій. Це наше національне надбання. І тому вести мову про те, що заводити як автономну структуру, і що не грає роль допоміжної, як тут було сказано, я погоджуюсь з цим, може розкриє його дефініцію, не так уже... не допоміжна, а іншим словом назвати, але повинна бути похідна від діяльності Вищої ради правосуддя, виключно від діяльності Вищої ради правосуддя, а не від того, що передбачено законом, і формує органи із залученням представників системи контролю над судовою незалежною системою нашої держави. От десь так.

Спасибі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже, Василь Іванович.

Я думаю, що якщо ми в цю фразу, яка запропонована Олегом Анатолійовичем, зможемо додати те, що міститься в останній частині 131-ї, і стосується... ну, така фраза "для забезпечення добору суддів", тобто щось там є допоміжним органом ВРП, що утворюється на стільки-то років для

участі в забезпеченні добору суддів, ну, і так далі. Тобто ми цю фразу можемо взяти зі статті 131.

НІМЧЕНКО В.І. Так. І прокурорів. І прокурорів. Подивіться, і прокурорів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, тут ми прокурорів не можемо сюди...

Зараз я надам слово Демченку. Сергій Олексійович, будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. Пане Андрію, у мене є до вас питання. Питання, яке воно, я думаю, що ми маємо на нього у будь-якому випадку отримати відповідь, тому що воно є ключовим задля того, що ми сьогодні взагалі розглядаємо, на попередніх засіданнях. Чому у висновку Венеційської комісії мова йде про відповідну комісію саме за участі міжнародних експертів, чому дана комісія не за участю лише українських експертів? Поясніть, будь ласка, цю позицію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, я не можу пояснити позицію, яка викладена в рішенні Венеційської комісії. Венеційська комісія виклала цей висновок, зважаючи на проект, який був їй направлений. Вона, я так розумію, що підтримала цю пропозицію, але зазначила, що вона має бути... робота цієї конкурсної комісії має бути тимчасовою. Чому саме Венеційська комісія зробила висновок про підтримку цієї моделі, я вам пояснити не можу.

(Шум у залі)

ДЕМЧЕНКО С.О. Тоді скажіть, будь ласка, продовження даного питання. Чому тоді в проекті, відповідному законопроекті, первісному законопроекті, закладена модель комісії саме за участю міжнародних експертів? Чому, в чому причина просто? Щоб зрозуміти. Я не кажу, це погано. Погано це, добре це я хочу зрозуміти, от простими словами. І якщо ви не знаєте також, да, я думаю, що в комітеті тоді ніхто не знає цього, але

це питання, ну... якщо не найважливіше в цьому законопроекті, то точно не друге за важливістю.

Можливо, задля того, щоб ми якось цілісно дивилися на відповідний законопроект, ми маємо зрозуміти тоді автора цієї ідеї. Чи є автор цієї ідеї? Якщо навіть автора цієї ідеї немає, не існує, то тоді, можливо, ми маємо обговорити це питання? Тому що це не є питання як умова Венеційської комісії. Це, як ви сказали, і я з вами погоджуюсь, це є момент, який визначений первісно в законопроекті 3711, а не висновком Венеційської комісії поставлена умова, що саме це має бути в такому вигляді обов'язково в законопроекті, який ми зараз з вами доопрацьовуємо. Але у будь-якому випадку, чи та позиція, чи інша, ми маємо зрозуміти, чому саме має бути ця комісія за участю міжнародних експертів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, по-перше, автор законопроекту 3711 – Президент України. Хто є авторським колективом, не визначено в цьому законопроекті. І якщо ви маєте таке питання, я думаю, що як будь-який народний депутат можете звернутися до Офісу Президента для того, щоб з'ясувати, хто є відповідно автором.

По-друге, така сама модель передбачалася законопроектом 1008 і Законом 193, який був визнаний частково неконституційним. І відповідним рішенням Конституційного Суду саме ця модель не піддавалася критиці з точки зору її неконституційності. Це друге.

І третє, що Венеційська комісія, вивчаючи законопроект 3711, вона ж не відкинула саму модель, яка включає в собі участь міжнародних експертів в діяльності конкурсної комісії, але визначила, що з урахуванням ситуації в Україні ця модель має працювати на тимчасовій основі. Саме цим ми зараз і займаємося, тим більше, що комітет попередньо, якщо ви пам'ятаєте, перед тим, як законопроект 3711 розглядався в першому читанні парламентом, комітет підтримав включення всіх висновків Венеційської комісії в сам законопроект. Більшість...

ДЕМЧЕНКО С.О. Пане Андрію, я повністю погоджуюсь, але ви зрозумійте, і ви зі мною також погодитесь. Ми не можемо у відповідній записці, яку також ми з вами будемо готувати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пояснювальній.

ДЕМЧЕНКО С.О. Да, у пояснювальній записці, яку ми будемо готувати з вами як комітет, вказати, що причиною утворення відповідної комісії саме за участі міжнародних експертів є те, що вона була у попередньому законопроекті, а вона була ще в попередньому законопроекті, ще в попередньому законопроекті. В жодному з цих законопроектів у пояснювальній записці це не роз'яснено.

Я думаю, що ми, якщо готуємо якийсь законопроект, ми маємо розуміти суть, задля чого робиться та чи інша норма, в тому числі задля чого утворюється саме в такому вигляді комісія, який смисл в цьому. Це не є міжнародна практика прийнята, загальноприйнята, наскільки я знаю, це не є загальноприйнята практика в нас утворення Вищої кваліфікаційної комісії, це є новшество.

Якщо ми вводимо якесь новшество, в тому числі на рівні світової практики, то ми маємо зрозуміти, задля чого, в чому причина, в чому є мотив цього новшества. І якщо ми з цим мотивом погоджуємося, то це має бути в такому вигляді в нашому законопроекті. А, можливо, ми погоджуємося, але з якимись моментами. Ми маємо тоді це виправити, цю ситуацію, чи уточнити, чи покращити.

Але я хочу зрозуміти, ну, напевно, це має сказати автор. І це не тільки задля мене як депутата. Якщо ви всі цього також не знаєте, то ви будете підписувати відповідний законопроект, не знаючи, задля чого ви його утворили, в чому смисл ви вкладаєте в ту чи іншу норму, в даному випадку, відповідно яку я зазначив. Це є, я вважаю, важливим.

Можливо, ми маємо запросити чи автора, чи автор, можливо, надасть вам інформацію, а ви ретранслюєте. Ну, ви як представник комітету, я

думаю, маєте відповідні повноваження звернутися і запросити автора чи представника автора, чи другого, хто є автор ідеї відповідної. Або ми маємо визначити, що авторів цієї ідеї не існує, чому ця ідея взагалі існує в цих законопроектах, ми не знаємо, задля чого вона існує, також не зрозуміло. І тоді ми маємо прийняти відповідне рішення. Можливо, ми просто ускладнюємо взагалі процес? Так а навіщо ми його ускладнюємо, в чому смисл тоді?

В мене є така пропозиція тоді. На це питання, щоб відповідальні – або керівник комітету, або відповідного підкомітету – знайшли відповідь, обґрунтували і надали її, наприклад, на наступне засідання нашого комітету з цього питання, з цього законопроекту, щоб ми зрозуміли. Але це важливо, тому що завтра... Та чого завтра? В мене позавчора запитують судді, і чому, кажуть, в нас утворюється комісія саме за участю міжнародних експертів? Що це, чим це мотивовано? І ми маємо надавати відповідь, я маю надавати відповідь, так само і ви маєте відповідь надати, ми як комітет, який зараз від себе готує відповідний законопроект. Якщо у нас її не буде, я думаю, що пояснювати абсурдність цього я не буду далі, це буде те саме, що пояснювати, я не знаю, дитячому садочку, чому дитина має йти до дитячого садочку чи не має йти.

В мене є таке прохання до вас, до колег з комітету, можливо, хтось із колег комітету має цю інформацію. Якщо ні, то на слідуюче засідання чи співголовам підкомітету профільного, чи вам особисто, пане Андрію, є прохання таке: надати відповідь на це питання або в студію відповідну особу, яка може це пояснити. І тоді буде зрозумілі всі ці дії, в тому числі ...*(Не чути)* ...можливо і по строкам, а можливо, не вони повинні встановлювати...

Дякую. Я вас дуже прошу прислухатися до цього прохання і зробити відповідні дії, щоб ми отримали відповідь.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

У нас на кожне засідання нашого комітету, яке продовжується вже кілька днів, запрошується, в тому числі, і представник від Офісу Президента. Я не знаю, чи є вона зараз на зв'язку. В будь-якому випадку запропонований текст він відображає ту модель, яка існувала в законопроекті 3711. Те, що ви маєте, безумовно, право розуміти для себе і можливість пояснювати для всіх інших людей, чому саме запропонована така модель, це цілком природно. Я думаю, що якщо ми дійдемо якогось рішення, то зможемо це відобразити, в тому числі в пояснювальній записці.

Я наразі також надам доручення, щоб секретаріат це питання перевірив і відобразив у пояснювальній записці, якщо буде підтримана саме така модель членами комітету. А члени комітету можуть визначатися шляхом голосування на підтримку тієї чи іншої моделі.

Василь Іванович Німченко, будь ласка.

Василь Іванович, ми вас не чуємо. Включіть мікрофон, будь ласка.

Зараз чуємо.

НІМЧЕНКО В.І. Так я хотів би запитати вас, відверто скажіть, будь ласка, чи нема тут зв'язі з діяльністю МВФ у нас? Тільки відверто. Тому що якщо спливе той факт, що ми під умовами готуємо оцей законопроект, і на очах всього світу знущаються з нашої системи, ви як головуючий, як голова комітету понесете персональну відповідальність, я маю на увазі моральну, етичну. Якщо ми стали заручниками в руках МВФ, ми ламаємо судову систему і створюємо прототип наглядових рад в судовій системі. Не дай Бог оце!

І якщо... хто там нас курує із президентської рати? Нехай прийде і скаже. Хто в нас там є? Я не знаю, ви називайте особу, хто відповідає. Я помню, раніше був, по-моєму, Філатов – великий ідеолог. Пам'ятаєте, да? Доробилися. Хто там зараз – я не знаю. Але якщо ми побачимо маяки меморандумів у січні місяці, де буде вказано за участі представників іноземних експертів, то це буде ганьба нам всім, і це буде приниження моєї

держави, її честі і гідності, якщо ми йдемо з вами на підтанцювку до Міжнародного валютного фонду. От про що йде мова.

Я хотів би, щоб ви сказали, що ви це виключаєте. Чи це не можна виключати? Пане Андрію, от скажіть, це я ж... тим більше, в нас така команда, в нас же команда у комітеті – і правники, і хлопці, які розуміють, і читають букву закону, а не лише її слухають і...

СОВГИРЯ О.В. Вибачте, у нас і дівчата є.

НІМЧЕНКО В.І. Спасибі. Я вибачаюсь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гарні дівчата, підкреслюю, найгарніші серед Верховної Ради.

НІМЧЕНКО В.І. Спасибі-спасибі. Я вибачаюсь. Я думаю, що скажу, так Оля зразу як зобідиться і скаже, ну, Василь Іванович, почав, знову мене зобижаєш. Я не хотів. То я й кажу, що й дівчата є.

То я хотів би, пане Андрію, скажіть відверто там, ви ж в нас бачите, да, де тут МВФ, а де тут конституційність, а де тут незалежна судова система в цьому інституті конкурсних комісій за участі іноземних агентів впливу.

Спасибі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Василь Іванович.

Ну, по-перше, конкурсна комісія передбачає рівну участь як представників судової влади, які будуть призначені радою суддів України, так і представників, які мають бути запропоновані міжнародними організаціями.

Але ми з вами перейшли вже до другої частини обговорення, другої частини 95-1. А я все ж таки хотів повернутися до першої частини, тому що ми з вами...

НІМЧЕНКО В.І. Ми без другої не можемо, ми повинні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я розумію. Давайте ми пройдемо першу частину, після цього будемо говорити по другій.

Денис Маслов просив слово, а потім – Демченко.

МАСЛОВ Д.В. Так, я власне, хотів би повернути всіх до своєї пропозиції. Можливо, її потрібно вже нагадати, бо я говорив про те, що строк повноважень членів конкурсної комісії встановити наступним чином, що дата початку функціонування повноважного складу нової Вищої кваліфікаційної комісії суддів України є підставою для початку процедури переобрання членів конкурсної комісії вже за тим порядком, який передбачений для нас як загальний порядок.

І дата припинення повноважень членів цієї тимчасової, так би мовити, складу конкурсної комісії, є дата початку функціонування повноважного складу конкурсної комісії, відібраної за іншою процедурою, за загальною процедурою. Таким чином ми збережемо і безперервність функціонування конкурсної комісії, і убезпечимо себе в разі з тих чи інших причин вибуття членів Вищої кваліфікаційної комісії, тобто конкурсна комісія зможе їх оперативно обрати, і забезпечимо ту тимчасовість, про яку говорила Венеційська комісія.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Денисе.

МАСЛОВ Д.В. Я би просив, щоб ми проголосували, можливо, це.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я перепрошую, для того, щоб ми за щось голосували, нам треба зрозуміти, де ця фраза або де ця норма має бути. Я не думаю, що вона має бути на початку цієї статті 95-1, тому що ми можемо на початку...

МАСЛОВ Д.В. Ні, вона в різних статтях.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Денисе, ми можемо визначити просто два принципи.

Перший принцип – це початок вашої пропозиції, і те, про що говорив пан Демченко, це те, що вона діє тільки до обрання повноважного складу ВККС.

Просто друга ваша пропозиція, її можна викласти десь в іншій частині.
Пане Денис!

МАСЛОВ Д.В. Так-так. В мене...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я хочу вашу пропозицію десь на дві частини розділити, тому що вона тут, вона... це буде дуже складна норма.

МАСЛОВ Д.В. Я готовий запропонувати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Або ми погоджуємося з тим, що вона припиняє свою діяльність з моменту обрання, перше, повноважного складу ВККСУ Тобто це співпадає пропозиція ваша з пропозицією Сергія Демченка...

МАСЛОВ Д.В. Ні-ні. В мене...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Або ми визначаємо, що вона працює на протязі, наприклад, 1 року чи 2 років, що також є тимчасовим характером і не заважає, я перепрошую, не заважає іншим суб'єктам формування нової конкурсної комісії, яка буде працювати, наприклад, після 1 року, вже не заважає призначати туди своїх представників.

МАСЛОВ Д.В. Я поясню.

В мене якраз пропозиція і була для того, щоб не було інституційної перерви такої, що повноваження цієї тимчасової конкурсної комісії, вони зберігаються до початку функціонування конкурсної комісії, обраної по інших засадах, так би мовити, загальних засадах, а не з дати... а не припинення повноваження з дати початку функціонування Вищої кваліфікаційної... Початок функціонування...*(Не чути)*... для початку процедури обрання нових членів конкурсної комісії за іншим принципом. От що буде таке – початок функціонування нового складу Вищої...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я розумію, але це все ж таки нам треба визначитися принципово, чи ми обираємо цю конкурсну комісію на якийсь визначений строк, чи вона припиняє свою діяльність з моменту настання якоїсь події. Тобто це два варіанти, з яких нам треба визначитися.

Михайло Миколайович Новіков, да, будь ласка.

НОВІКОВ М.М. Дякую.

Шановні колеги, я хочу нагадати, що на одному з попередніх засідань була така пропозиція саме в пункті 6... в частині шостій статті 95-1, її викласти в такій редакції: "Строк повноваження конкурсної комісії та її членів, призначених Вищою радою правосуддя у складі, визначеному пунктами 1, 2 частини третьої цієї статті, припиняється через 1 рік після призначення повноважного складу Вищої кваліфікаційної комісії суддів України. Подальший добір членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів України здійснює конкурсна комісія у складі, визначеному пунктом 1 частини третьої та частини четвертої цієї статті. Строк повноважень такої конкурсної комісії становить 4 роки з дня затвердження".

Малося саме на увазі, що якщо ви пам'ятаєте, що в нас є і альтернативні члени в разі, якщо не нададуть своїх кандидатів міжнародні експерти, то саме вони замінять міжнародних експертів у складі конкурсної комісії. Єдине, що тут, звичайно, треба було б додати, що за певний період

до закінчення цього річного терміну розпочинається добір саме цих альтернативних членів конкурсної комісії.

Така пропозиція була мною озвучена, вона була роздана народним депутатам. Тому саме таким чином було запропоновано, що строк повноважень конкурсної комісії припиняється через 1 рік після призначення повноважного складу Вищої кваліфікаційної комісії суддів України. А подальший добір здійснює конкурсна комісія у складі представників Ради суддів і альтернативних представників.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Михайло Миколайович.

Це, в принципі, саме те, про що я говорив, що ми визначаємо строк, який є все одно тимчасовим, це 1 рік, так, і одразу визначаємо, в якому складі буде діяти ця конкурсна комісія по закінченню цього строку. А в період цього 1 року можна інші суб'єкти формування конкурсної комісії, які будуть формувати її після цього року, вони зможуть провести відповідні свої рішення і визначити представників.

Да, пане Денис.

МАСЛОВ Д.В. Я дуже коротко. Якщо ми не сформуємо за 1 рік, зрозумійте, у нас COVID. От наразі не зібралися, наприклад, там судді, завтра не зберуться адвокати, а ми вже закладемо рік. Нащо нам рік закладати, якщо можна прив'язати до подій, які неодмінно мають настати?

НОВІКОВ М.М. Ми закладаємо подію – подія обрання повноважного складу Вищої кваліфікаційної комісії суддів. Це і є подія.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, там же прив'язується не до початку і роботи, а до обрання складу. Тобто вона обирає ВККС і ще рік діє.

НОВІКОВ М.М. Да, її строк дії буде значно більший.

МАСЛОВ Д.В. А якщо за цей рік не буде сформовано новий склад? Чи зберуться адвокати там.

НОВІКОВ М.М. Новий склад чого – конкурсної комісії?

МАСЛОВ Д.В. Так-так.

НОВІКОВ М.М. То я ще раз кажу, що ми можемо доповнити саме цю частину, що за 3 місяці чи за півроку до закінчення цього річного терміну починається добір чи формування нового складу конкурсної комісії відповідно до того порядку, який передбачається. А саме: Радою суддів України і суб'єктами формування альтернативними. Ми можемо це передбачити, що за півроку вже починається формування нового складу конкурсної комісії – за півроку до закінчення річного терміну. Я думаю, цього достатньо.

МАСЛОВ Д.В. Добре. Якщо буде можливість, я викладу письмово тоді. Вибачаюсь, що раніше, тому що от зараз у процесі обговорення такий варіант був мною запропонований. Я тоді спробую запропонувати письмово для того, щоб ми мали можливість визначитись чітким текстом, оскільки, я так розумію, у нас у будь-якому випадку буде перерва.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, давайте ми таким чином, для того, щоб ми все ж таки на чомусь зупинились. Була пропозиція від народного депутата Макарова про те, що конкурсна комісія є допоміжним органом Вищої ради правосуддя. Вищої ради правосуддя. Ми можемо прибрати з цієї фрази, яка утворюється на якийсь строк, це можна десь в іншому пункті викласти. Зважаючи на те, що є така дуже складна пропозиція як від Михайла Миколайовича, так і від Дениса Маслова, то про строк ми можемо в іншій частині викласти.

А я повертаюсь до пропозиції народного депутата Макарова із тим, що було запропоновано Василем Івановичем Німченком. Тобто конкурсна комісія є допоміжним органом Вищої ради правосуддя, що утворюється для сприяння їй у підготовці рішень з питань добору, з питань призначення на посади членів ВКС та участі в доборі суддів. Тобто оцю фразу про участь у доборі суддів, ми просто надамо доручення секретаріату, щоб вони вмістили в цю...

НІМЧЕНКО В.І. Рамку, як Конституцією передбачалось.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да-да, я розумію.

Михайло Миколайович Новіков, будь ласка. Давайте суто з цього приводу.

НОВІКОВ М.М. Суто з цього приводу. Я підтримую цю пропозицію. Якщо ми звернемо увагу до пункту 71 висновку Венеційської комісії, то якраз Венеційська комісія про це і зазначала, що процедура зазначених таких змішаних органів має бути як консультативні органи. Тобто допоміжний орган, да, якраз і є правильно визначений статус конкурсної комісії – допоміжний орган Вищої ради правосуддя.

Я підтримую цю пропозицію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Денис Маслов, будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. І Вища рада правосуддя його формує.

МАСЛОВ Д.В. Дуже коротко. Якщо ми все ж таки залишаємося на позиції, що це допоміжний, дорадчий чи будь-який інший орган, то тоді давайте повертатись, і щоб не було 1 кандидата запропоновано, а принаймні створювати ілюзію вибору для Вищої ради правосуддя. Не можна тоді

пропонувати 1 кандидата, тоді мають запропонувати принаймні там 2-3 кандидати Вищій раді правосуддя, щоб у неї якась дискреція була тоді.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мені здається, що о'кей, якщо цей орган при Вищій раді правосуддя, то він може запропонувати спокійно одну. Тобто якщо він при раді правосуддя – Вищій раді правосуддя, я в цьому не бачу жодного протиріччя.

МАСЛОВ Д.В. Там ми ж зверху там по 1 кандидату.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я розумію, так то модель була. Проблема, наскільки я розумію, була саме в тому, що якщо це якийсь інший орган, то він залишає дискрецію ВРП. Якщо це орган, як от при ВРП, то в чому проблема тоді? Тобто ВРП фактично, цей орган проводить усю роботу – ВРП затверджує результат цієї роботи, ось і все. Отут я якраз не бачу жодних проблем саме при застосуванні принципу – 1 кандидат на 1 посаду.

Шановні колеги, давайте, чи ми підтримуємо консенсусом пропозицію народного депутата Макарова з тим, що запропонував додати народний депутат Німченко, чи треба голосувати?

ДЕМЧЕНКО С.О. Голосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, це ваше, да? Я просто вас не бачу.

ДЕМЧЕНКО С.О. Якщо ж є пропозиція, треба ж голосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, якщо в нас нема заперечень, ми її просто консенсусом – і йдемо далі. Якщо ви хочете проголосувати, значить...

ДЕМЧЕНКО С.О. Ні, так у нас має бути більшість у комітеті. Якщо у нас немає більшості в комітеті, консенсус – не консенсус, має бути консенсус між усіма членами комітету. А чи є всі члени комітету?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, члени комітету, які бажають і можуть взяти участь, вони, якщо серед тих, хто зараз голосує, нема заперечень, навіщо ставити на голосування?

ДЕМЧЕНКО С.О. Скільки, серед скількох депутатів зараз консенсус?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, ми завжди приймаємо рішення, тільки ті депутати, які приймають участь у засіданні комітету.

ДЕМЧЕНКО С.О. Ну, так незрозуміло, хто приймає участь, а хто ні. Зараз виключені всі депутати, зараз 5 депутатів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз, серед тих депутатів, які зараз присутні на засіданні комітету, чи є заперечення проти пропозиції народних депутатів Макарова та Німченка?

ДЕМЧЕНКО С.О. Я вважаю, що треба голосувати. Це правильно по процедурі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але у нас нема такої процедури наразі, тому ми самі йдемо по процедурі, яка нам... Якщо є контраверсійні позиції, ми ставимо їх на голосування, якщо жоден з депутатів, які приймають участь у засіданні комітету, не висловлює якоїсь там...

ДЕМЧЕНКО С.О. Це контраверсійна позиція від позиції, яка була первісна в законопроекті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це ж законопроект, це робочий документ.

ДЕМЧЕНКО С.О. Якщо б ми залишали в цьому законопроекті ту позицію, яка була.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ...на дискусію щодо нічого. Але якщо є...

_____. Мы бы уже проголосовали за это время.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо ви проти, да, я поставлю на голосування.

ДЕМЧЕНКО С.О. Ні, я думаю, це по процедурі правильно. Навіщо нам створювати потім дефекти процедур, навіщо?

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас це така процедура не передбачена, ми просто ad hoc по ній...

_____. Андрій Євгенович, давай, голосуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Бабій. Да, за пропозицію Макарова та Німченка: додати першу частину про допоміжний орган.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний.

Народний депутат Власенко. Нема.

Народний депутат Демченко. Сергій Олексійович, я поставив на голосування, тому що ви поставили це питання. Ви голосуєте чи ні? Ви не голосуєте, добре.

Народний депутат Дирдін. Максим Євгенович, ви на зв'язку? Не бачу.

Народний депутат Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Костін – за.

Народний депутат Макаров. Олег Анатолійович, ви на зв'язку?

МАКАРОВ О.А. За. Чути мене?

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

Народний депутат Маслов. Народний депутат Маслов! Так, не бачу.

Народний депутат Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, народний депутат Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Утримався.

Народний депутат Соболев.

СОБОЛЕВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Совгиря.

СОВГИРЯ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Торохтій.

ТОРОХТІЙ Б.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Фріс.

ФРІС І.П. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Утримався, так.

Ще раз, з тих, хто присутній.

ДЕМЧЕНКО С.О. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я почув, да.

Народний депутат Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Утримався.

І народний депутат Дирдін є з нами? Так, не чую.

Народний депутат Маслов. Немає.

Рахуємо: 12 – за, проти – 0, утримались – троє. Доручаю секретаріату підготувати відповідний текст.

Далі, повертаємося до тієї частини, яка є зараз частиною першою. Буде вона частиною другою, якщо підтримаємо. Вища рада правосуддя призначає членів конкурсної комісії для проведення конкурсу на зайняття посади члена ВККСУ з числа осіб, запропонованих суб'єктами формування конкурсної комісії, протягом 5 днів з дня одержання пропозицій суб'єктів формування.

Є якісь зауваження? Це норма технічна, вона сама по собі, вона не пов'язана до інших.

_____. Ще раз її повторіть, я не почув.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вища рада правосуддя, це у вашій табличці частина перша статті 3.1. Вища рада правосуддя призначає членів конкурсної комісії для проведення конкурсу на зайняття посади члена ВККСУ з числа осіб, запропонованих суб'єктами формування конкурсної комісії, протягом 5 днів з дня одержання пропозицій суб'єктів формування.

_____. Вибачайте, в мене комп'ютер просто розрядився повністю, тому прийшлося...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є зауваження проти цієї норми?

_____. Немає, давайте далі.

НІМЧЕНКО В.І. Є, є зауваження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Василь Іванович, будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. Скажіть, де тут іноземні експерти, от у тому, що ви зачитали, оці 5 днів?

ГОЛОВУЮЧИЙ. В цій частині нема, вони в іншій частині, вони в наступній.

НІМЧЕНКО В.І. Та я знаю, що вони в іншій. А про кого там ідеться, про кого, з кого створювати? В тому числі і експертів цих чи ні? Ану скажіть, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Іванович, якщо будуть міжнародні експерти...

НІМЧЕНКО В.І. Ви, до речі, не відповіли мені, чи пов'язано це з діяльністю МВФ? Ви не відповіли. Це дуже суттєво.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що кожний народний депутат, я ж не відповідаю за діяльність МВФ, як і всі народні депутати, які тут зараз присутні, тому що питання до МВФ, можете поставити це питання до МВФ. Я в жодних переговорах з МВФ участі не приймаю.

НІМЧЕНКО В.І. Та ну, ладно, я ж достатечно...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да.

ДЕМЧЕНКО С.О. Ні, пане Андрію, в даному випадку я розділяю настрої, але я не розділяю привід цього настрою. Дивіться, якщо це відповідь на ці питання, чому ми маємо утворити комісію за участю міжнародних експертів, що це є вимога МВФ, я прошу також бути послідовними або

обґрунтувати свою версію, оскільки я не бачив в угодах з МВФ відповідної вимоги. Якщо ви її бачили, пошліться, будь ласка, на відповідний...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, у нас же зараз не допит і не інтерв'ю.

ДЕМЧЕНКО С.О. Ні, я з вами згодний, ми зараз працюємо в комітеті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я розумію, да, я почув ваше питання, я почув ваше питання.

ДЕМЧЕНКО С.О. Ми маємо отримати... якщо у вас є відповідь, ви мені скажіть. Якщо, як казали раніше, ви не знаєте, то давайте ми, ще раз кажу, це принципове питання, яке ми маємо з'ясувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми це робимо.

ДЕМЧЕНКО С.О. Ми – вищий законодавчий орган, який зараз, який зараз готує законопроект із нормами, які ми не розуміємо, задля чого включаємо у відповідний законопроект. Мотивацію ми не розуміємо. Як це може бути, от ви мені скажіть. Це як приймати рішення суддею, от зараз мене пан Михайло, я чую, підтримає, він зараз як суддя підняв руку. Він же розуміє, що не можемо винести рішення без мотивацій. Ми з вами, зараз нещодавно Венеційська комісія вказувала на те, що це не дуже правильно, навіть коли Конституційний Суд виносить рішення не зовсім повною мотивацією. Розумієте, суспільство має знати не тільки, чому приймається те чи інше рішення суду, але в тому числі коли приймається те чи інше...

ГОЛОВУЮЧИЙ. *(Не чути)*

ДЕМЧЕНКО С.О. Я перепрошую, я вас не перебивав. Пане Андрій, я договорию, я договорию.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. Суспільство має розуміти, ще раз кажу, не тільки, чому приймається те чи інше рішення суду, але має розуміти, чому приймається те чи інше рішення Верховною Радою, а ми – складова частина Верховної Ради, чому приймає комітет те чи інше рішення. Я ще раз кажу, є запит суспільства до нас із вами обґрунтовувати кожне наше з вами рішення. Якщо ми не знаємо, чому ми приймаємо це рішення, то ми не відповідаємо вимогам суспільства.

Я дуже прошу, колеги, до цього уважно віднестися. І, пане Андрію, я наполягаю на тому, щоб ми цю відповідь для себе сформулювали, щоб ми зрозуміли...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Відповідь для себе, це нема з цим проблем.

ДЕМЧЕНКО С.О. Чому саме комісія відповідна формується за участю міжнародних експертів. Це вимога, вимога часу, вимога конкретних осіб, вимога відповідних документів, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, ви маєте право як народний депутат звернутися із запитом і отримати будь-яку інформацію.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я прошу вас, пане Андрію. Пане Андрію, я дуже мало до вас прохань звертаюся. Оце є прохання, яке, дуже прошу, скоординуйте, щоб була відповідь на ці питання до того моменту, коли ми приймемо відповідні рішення. Оце буде правильно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, я почув, я почув ваше прохання, я зрозумів.

ДЕМЧЕНКО С.О. Дуже дякую, пане Андрій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз 12:30. Нам треба зробити перерву і продовжити в наступний раз.

Михайло Миколайович, я, на жаль, не можу більше.

НОВІКОВ М.М. Я дуже коротко, але не, як каже Сергій Олексійович, що я суддя, а як депутат. Дивіться, ви самі наголошували, ми зараз у повторному першому читанні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Миколайович, я дуже перепрошую, я дійсно не можу більше ні хвилини.

НОВІКОВ М.М. Добре.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте ми домовимося щодо наступного, щодо продовження засідання комітету. Щодо сьогодні, наприклад, о третій або о четвертій годині, ніхто не проти?

ДЕМЧЕНКО С.О. Я не можу о четвертій, інші плани.

_____. Аналогічно, вже була....

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. П'ятниця, я так розумію, також не підходить, так?

_____. Андрій Євгенович, при всій повазі, так само не зможу бути.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, п'ятниця також не влаштовує. Тоді що, понеділок?

_____. Знову, дорога. Тому, якщо би була можливість все ж таки скоординувати на вівторок, це буде однозначно краще.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вівторок, так. В понеділок я також не можу. Давайте тоді ми перенесемо, оголосимо перерву до вівторка до 15 години.

НІМЧЕНКО В.І. Пане Андрію!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да.

НІМЧЕНКО В.І. А чи не можна співсуб'єкта законодавчої ініціативи запросити сюди з Банкової?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, я запрошу, я запрошу.

НІМЧЕНКО В.І. Да, будь ласка, да, і нехай розкаже.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Особисто пана Смирнова, щоб він був присутній, або інший представник від Президента.

НІМЧЕНКО В.І. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, добре. Ми запрошуємо кожного разу, да. Я запрошу особисто пана Смирнова або будь-якого іншого, я маю на увазі, іншого відповідального представника високого рівня для участі.

НІМЧЕНКО В.І. Спасибі. Спасибі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Оголошується перерва до вівторка, до 15 грудня, до 16 години. Добре, дякую всім, і гарних вихідних.